

УДК 141:[316.32:004]

DOI: <https://doi.org/10.21564/2663-5704.65.331772>

Данильян Олег Геннадійович, доктор філософських наук, професор,
завідувач кафедри філософії, Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, м. Харків, Україна
e-mail: odana@i.ua
ORCID ID: 0000-0001-5308-4664

Дзьобань Олександр Петрович, доктор філософських наук, професор,
професор кафедри філософії, Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, м. Харків, Україна
e-mail: a_dzeban@ukr.net
ORCID ID: 0000-0002-2075-7508

Феліне Родольфо Вергара Ласнібат, магістр історичних, соціальних
та культурних досліджень, професор-доцент кафедри філософії,
історії та туризму, академік університету Плайя Анча, Чилі
e-mail: fvergara@upla.cl
ORCID ID: 0000-0002-3400-6123

ЦИФРОВЕ СУСПІЛЬСТВО: ДО ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФСЬКОЇ КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ

Зроблено спробу концептуалізації феномену цифрового суспільства. Показано, що становлення цифрового суспільства безпосередньо пов'язано з інтенсивним розвитком нових технологій, що здійснювався впродовж кількох останніх десятиріч. Проаналізовано феномен цифровізації як результат інформатизації та комп'ютеризації і наступний етап розвитку технологій. Цифровізація соціальної реальності розглядається як сукупність процесів мережевізації, датифікації, алгоритмізації і платформізації. Розглянуто проблему комунікації в цифровому суспільстві на тлі медіатизації соціокультурної реальності. Обґрунтовується, що архітектоніка цифрового суспільства створюється через цифрові процеси віртуальної комунікації.

Ключові слова: *цифрове суспільство, цифровізація, цифрова соціалізація, цифрові трансформації, медіатизація, цифрова людина.*

Постановка проблеми. Актуальність заявленої проблеми цілком очевидно підтверджується тим, що в сучасному суспільстві відбуваються системні

та глибокі зміни, які впливають на всі сфери життєдіяльності суспільства і слугують рушійними силами, які породжують нові цифрові тренди – цифрова людина, цифрове суспільство, цифрова освіта тощо. Цифровий розвиток людини і суспільства – це інструмент економічного зростання, підвищення ефективності та продуктивності завдяки використанню цифрових технологій та формуванню цифрових компетентостей [1].

Цифровий прогрес суттєвим чином перетворює соціальну реальність. Спроба «вхопити» ці якісні зміни була зроблена Вільямом Беком у праці «Метаморфози сучасного світу» [2]. Бек зазначає, що суспільство зазнає фундаментальних змін – метаморфоз, що спричиняють шок, який знищує антропологічні константи звичного існування та усталеного розуміння світу [Там само]. У контексті так званого великого перезавантаження і виникнення «нової нормальності», що стала результатом пандемії COVID-19 [3], а потім і широкомасштабної війни в Україні, яка зачепила Європу, США та інші світові регіони, слова Бека набувають особливого сенсу. Вільям Бек розглядає різного роду метаморфози, зокрема й цифрові. Цифрове конструювання світу виникає як результат поширення цифрових комунікацій, гібридизації онлайн-та офлайн-просторів, використання технологій великих даних [2]. Усе це вимагає від дослідників соціальної реальності кардинальних змін філософського мислення, оскільки суспільство стає тотально медіатизованим [4].

Становлення цифрового суспільства безпосередньо пов'язане з інтенсивним розвитком нових технологій, які упродовж кількох останніх десятиріч міцно увійшли в повсякденне життя, змінивши культурні, економічні та політичні реалії буття людини, ставши детермінантою розвитку соціуму і двигуном його прогресивної динаміки. Процес цифровізації спричинив далекосяжні наслідки. Під час розвитку технологій, заснованих на цифровому поданні інформації, самі ці технології ставали дедалі ефективнішими і вигіднішими економічно. Спочатку цифровий формат був виправданий лише у виняткових випадках, але згодом цифрові технології почали проникати в найрізноманітніші галузі включно з енергетикою, будівництвом, транспортною галуззю тощо. У зв'язку зі скороченням витрат на пошук інформації почали з'являтися нові форми бізнесу, що вибудовуються на основі мереж і цифрових технологій, формуватися цифрова економіка.

Усе це свідчить про те, що «цифрове суспільство» стало реальністю нашої сучасності, яка потребує комплексного філософського осмислення.

Результати аналізу наукових публікацій свідчать про активну зацікавленість сучасних вітчизняних дослідників різних галузей знань у дослідженні проблем цифровізації в сучасному суспільстві. Так, В. Мар'єнко, досліджуючи цифрове суспільство, основну увагу приділяє інформаційно-

комунікаційним технологіям (ІКТ), вважаючи їх ключовими в розвитку цифрового суспільства, оскільки саме вони сприяють цифровій трансформації основних суспільних сфер. Вони забезпечують швидкий обмін інформацією, глобальну взаємодію й автоматизацію процесів, водночас створюючи ризики цифрової нерівності, кібербезпеки та залежності від технологічних корпорацій. ІКТ сприяють поширенню культурних цінностей, розвитку цифрового мистецтва, інтерактивного навчання та міжкультурного діалогу, створюючи тим самим основу цифрового суспільства [5].

В. Воронкова зі співавторами віддають перевагу аналізу нових трендів цифровізації, у контексті яких особливої уваги звертається на нові креативні технології – Big Data, робототехніка, майнинг даних, Data science, інтернет речей, штучний інтелект, «смарт-сіті», що потребують розвитку цифрової людини та суспільства. Окремі акценти авторами робляться на концепції «Lifelong Learning» як відповіді на виклики цифрового суспільства [6].

І. Коваленко зі співавторами зміщують акцент проблеми цифровізації соціального простору в бік темпорального виміру, зазначаючи, що медіа змінюють темпоральність соціального світу, роблять час більш конкретним та відчутним. Вони перетворюються на соціальні метрономи повсякденності, координують суспільну взаємодію, утворюючи, зокрема, культуру миттєвості, змушуючи багатьох людей жити в режимі 24/7. У такий спосіб цифрові медіа нав'язують акторам свій темп, а соціальний час уже не стільки структурується у людських взаєминах, скільки виробляється та контролюється технологічною інфраструктурою [7, р. 222].

М. Хаустова зазначає, що цифровізація є об'єктивною реальністю, у якій існує та буде розвиватися суспільство, особливо у періоди відновлення [8, с. 758]. На її думку, застосування інформаційних технологій дозволяє розширювати комунікаційні процеси, змінює склад і статус їх учасників, принципи просторової взаємодії шляхом мережевого спілкування, підвищує децентралізацію прийняття управлінських рішень у державному і приватному секторах [9, с. 209].

Отже, у доробках зазначених і багатьох інших сучасних вітчизняних дослідників міститься суттєве підґрунтя для усвідомлення сутності цифрового суспільства. Разом із тим вичерпної філософської концептуалізації цього феномена на сьогодні ще не опрацьовано.

Метою статті є спроба філософського осмислення сутності та особливостей цифрового суспільства в контексті тенденцій розвитку інформаційного суспільства.

Виклад основного матеріалу. Останніми роками слово «цифровізація», як і саме поняття «цифрове суспільство», стали настільки поширеними,

що їхнє вживання не викликає запитань. Однак визначення суті цих понять є доволі складним і однозначного їх трактування досі немає.

У сучасному вжитку «цифровий» – це здебільшого той, що належить до різних інформаційно-комунікаційних технологій. «Цифровий» визначається через протиставлення терміну «аналоговий». Процес переведення інформації з аналогової в цифрову форму визначають як «оцифровування» [10]. Сьогодні часто можна зустріти підміну понять «оцифровування» (*англ. digitization*) і «цифровізація» (*англ. digitalization*). Можливо, причина полягає в схожому написанні цих термінів англійською мовою. Незважаючи на зовнішню схожість, визначення цих термінів мають досить серйозні відмінності. Якщо термін «оцифровування» належить до технічного процесу перетворення даних, то «цифровізація» пов'язана з інтеграцією цифрових технологій в усі сфери повсякденного життя, які потенційно можуть бути оцифровані [11].

Термін «цифровізація» є відносно новим для соціогуманітарного знання. Виникнення цього терміна обережно пов'язують з ім'ям американського вченого з Массачусетського університету Ніколаса Негропonte, який у 1995 р. зробив спробу описати те, що являє собою новий цифровий світ [12]. Негропonte не говорить конкретно про «цифровізацію», але в його описі різних сфер суспільного життя лейтмотивом проходить ідея про повсюдну цифровізацію сучасного суспільства, зокрема про взаємодію людей і машин, які розумітимуть, реагуватимуть і запам'ятовуватимуть індивідуальні особливості людини краще, аніж інші люди.

У широкому розумінні цифровізацію розглядають як сучасний загальносвітовий тренд розвитку суспільства, що ґрунтується на перетворенні інформації в цифрову форму і приводить до підвищення ефективності економіки та поліпшення якості життя. Будучи результатом інформатизації та комп'ютеризації, цифровізація стає наступним етапом розвитку технологій. Інформатизація та комп'ютеризація забезпечили людство розв'язанням окремих завдань за допомогою обчислювальної техніки, комп'ютерів та інформаційних технологій. Цифровізація дає змогу створювати цілісні технологічні «середовища існування» (екосистеми, платформи), у межах яких сьогодні виникає комфортне для користувачів оточення (технологічне, інструментальне, методичне, документальне, партнерське тощо).

Оцифровані дані, що стосуються мережевих технологій, включно із запитамі пошукових систем, телефонними дзвінками, купівлями, взаємодією з державними установами та банківськими операціями, автоматично збираються й архівуються, створюючи величезні масиви даних, Big Data. «Великі дані» також охоплюють «призначений для користувача контент», або інфор-

мацію, яку навмисно завантажили користувачі на платформи соціальних мереж у межах їхньої участі в цих сайтах: їхні твіти, оновлення статусу, повідомлення та коментарі в блогах, фотографії та відео, пошукові терміни, які використовуються для пошуку контенту тощо.

З позицій соціальної філософії найважливішим компонентом концепції цифровізації є дослідження соціального життя, інакше кажучи, того, як люди взаємодіють одне з одним за допомогою цифрових технологій, як змінюються їхні соціальні практики, трансформуються праця і дозвілля тощо [13–15]. «Цифрове» в такому разі стає «соціокультурним фактом», оскільки цифрові технології стимулюють нові соціальні практики, нові соціальні зв'язки та відносини, нову культуру.

Соціальне відтворюється за посередництва медіа, тож ідеться про «медіатизоване конструювання реальності». Н. Коулдрі та А. Хепп пропонують концепцію глибокої медіатизації [16; 17], у якій ключового значення набуває технологічна інфраструктура комунікацій. Цифровізацію як етап медіатизації зазначені дослідники характеризують експоненціальним поширенням інновацій, а також посиленням інтеграції інформаційних і комунікаційних інфраструктур та технологій у єдиний цифровий простір, що складається з під'єднаних один до одного цифрових пристроїв із потоками інформації, що циркулюють між ними. Соціальний світ, стаючи глибоко медіатизованим, конструється за посередництва роботи алгоритмів, автоматизованого опрацювання даних і різноманітних технічних інфраструктур [17], а його виміри (простір, час, а також виробництво і поширення соціального знання) трансформуються. Автори особливо підкреслюють соціальні наслідки цих трансформацій. Можливості Мережі розширюють межі життєвого світу індивіда, а медіатизована соціальна взаємодія стає одним з основних способів для знайомства і спілкування. Однак ці можливості створюють і нові соціальні проблеми: появу нових форм нерівності (наприклад цифрової); розмивання меж приватного і публічного тощо. Крім того, Коулдрі та Хепп звертають увагу на те, що медіатизація визначає і нову темпоральність соціального світу, яка виходить з-під контролю суб'єктів соціальних взаємодій і дедалі частіше детермінується технологічною інфраструктурою.

На тлі медіатизованого конструювання реальності на особливу увагу заслуговує проблема комунікації в цифровому суспільстві. Цифрова комунікація являє собою ризоморфне середовище, усередині якого формуються нестандартні асоціативні зв'язки, що породжують нові смисли.

Комунікація в сучасній соціальній реальності – це сукупність взаємообумовлених процесів когнітивно-діяльнісних актів у рамках актуальної соціальної та цифрової реальностей, взаємовіднесених на суспільному, особис-

тісному та семіотико-семантичному (смысловому) рівнях, що конституують цифрове суспільство [18–20].

Віртуально-цифрова сфера є не лише каналом або засобом комунікації, а й виступає специфічним комунікативним середовищем, яке об'єднало учасників комунікації, цифрову сферу і медіа як контекстне середовище, ретранслятори інформації, конструкторів і медіаторів усього комунікативного процесу загалом і його елементів. При цьому змінюється баланс між відносинами та ідентичностями учасників віртуально-цифрової комунікації. У цьому контексті виокремлюються мікрорівень, тобто міжособистісне віртуально-цифрове спілкування, і макрорівень – комунікація на рівні культури в аспекті фіксації культурних трансформацій. Особливістю цифрової комунікації є інтеракція через віртуалізовані образи – віртуальні особистості. Цифрову віртуально опосередковану міжособистісну комунікацію можна охарактеризувати як дистантно-символічну.

Цифрові комунікативні процеси дають змогу обмінюватися інформацією всередині соціуму не тільки з окремим його суб'єктом, а й здійснювати інформаційну трансляцію або реплікацію, взаємодіючи з електронними нейромережами, тобто здійснювати комунікацію з цифровою реальністю як відокремленим комунікантом нової технологізованої природи [18–20].

Таким чином, функціонування комунікаційних мереж створює мережевий вимір цифрового суспільства. Цей мережевий вимір відображає його суперпов'язаний характер, що призводить до таких соціальних наслідків, як посилення контролю, порушення звичних кордонів приватного і публічного, зростання соціальної нерівності та багато іншого.

Безпосередньо залежними від комунікативних процесів у цифровому суспільстві є технології великих даних – основне джерело виробництва і розподілу соціального знання. За допомогою алгоритмів знання, генероване в цифровому середовищі, акумулюється для того, щоб надалі бути використаним у комерційних або адміністративних цілях. Особливістю його виробництва є те, що індивіди добровільно залишають незліченну кількість цифрових слідів для його подальшого використання.

Отже, цифрові медіа являють собою середовище для соціальних взаємодій, функціонування сучасних соціальних інститутів і соціальних структур. Розвиток технологій штучного інтелекту, хмарних обчислень, інтернету речей тощо сприятимуть подальшій цифровій трансформації соціуму. Таким чином, є всі підстави вважати, що цифрове суспільство – це суспільство, інфраструктура якого функціонує за допомогою цифрових технологій (технології великих даних і штучного інтелекту, алгоритмів і алгоритмічних систем, хмарних обчислень тощо), а базовою формою організації та соціальної взаємодії є мережеві структури і платформи.

Визначаючи цифровізацію як проникнення й інтеграцію цифрових технологій в усі сфери соціального життя, що потенційно підлягають оцифруванню, видається обґрунтованим розгляд цифровізації як сукупності таких процесів [8; 21; 22]: мережевізації, датифікації, алгоритмізації і платформізації. В основі кожного з них лежать елементи технологічної інфраструктури цифрового суспільства – мережі, технології великих даних, платформи та алгоритми. Ця технологічна інфраструктура своєю чергою забезпечує суперпов'язаність, комплексність і мобільність сучасного цифрового світу. Ці чотири елементи складають суть процесів цифровізації. Кожен із цих процесів має серйозні соціальні наслідки, якісно перетворюючи суспільство, яке стає дедалі більше цифровим.

Так, процеси мережевізації призводять до поширення практик тотально-го спостереження та нагляду, стирають звичні межі приватного та публічного [23; 24]. Однак слід зазначити й те, що одночасно з цим людство створює неймовірні обсяги інформації та має до них доступ, володіє новими технологічними засобами для того, щоб бути пов'язаними незалежно від часу та відстані.

Процеси датифікації стимулюють поширення метричної культури і, як наслідок, метричного суспільства [25]. Ідеться про оформлення нових порядків цінності, посилення тенденції до тотальної квантифікації, яка призводить до поширення нових механізмів соціальної нерівності.

Алгоритми та алгоритмічні системи автоматизують, оптимізують і підвищують ефективність. Проте цілком очевидно, що соціальні наслідки роботи алгоритмів не завжди однозначні через їхню непрозорість, непередбачуваність і нелінійний характер впливів [26].

Платформи стають важливим елементом цифрового суспільства. Їхнє функціонування визначається процесами датифікації та алгоритмізації [27]. І тут важливим питанням стає можливість урахування інтересів суспільства, бізнесу та влади під час формування нових порядків цінностей, нових соціальних механізмів контролю та управління.

Цифрова інфраструктура, що розвивається і що виступає базисом інтерактивних цифрових комунікацій, інституалізація мереж як форми організації та інтеракції суспільно-політичних та економічних асоціацій у рамках цифрової реальності, менеджмент знань становлять нову соціальну морфологію, що породжує нові ціннісні настанови і поведінкові моделі. Сфери сучасного суспільства зазнали змін у частині форматування соціального та державного адміністрування та моніторингу, модифікації соціальних практик та соціокультурних патернів (наприклад, патерни мобільності, успіху та комфорту, технологічні патерни в освіті, економіці тощо), у формуванні нових соціальних цінностей [28–29].

Ідея використання інформаційно-комунікативних технологій у державному управлінні виникла у зв'язку з активізацією процесів цифровізації у цій сфері, результатом якої виступило формування платформ, призначених для дистанційно-цифрового надання державних послуг. Наступним кроком стало запровадження електронного документообігу та використання соціальних мереж як управлінського інструменту. Цифрові комунікації покликані, на думку ініціаторів, удосконалити взаємодію між державою та народом, оперативно реагувати на проблеми щоденного, системного характеру.

Цифрова економіка змінює саму сутність та механізм фінансових технологій, упроваджуючи криптовалюту, яка виступає ще одним зразком симулякра сучасної соціальної та економічної реальності.

Сьогодні пріоритетними у науці та освіті є інтелектуальні цифрові системи програмування та моделювання, графічної візуалізації. Відбувається модернізація освітньої системи на основі принципів навчання через смислові та візуально-символьні інтеракції [30; 31].

Процеси глобальної цифровізації, уніфікація та стандартизація знаково-символічних форм впливають на етнокультурні процеси в суспільстві. Так, етнокультурна ідентичність піддається переоцінці, перш за все в аспекті усвідомлення своєї самотності й ідентичності.

Соціокультурний досвід людства на сучасному етапі через конвергенцію з цифровими технологіями формується інакше. Безліч реально існуючих культур як комплекс надбіологічних програм життєдіяльності людини (сукупності унікальних у своїх ознаках різновидів моралі, релігійних поглядів та навчань, правових основ, мистецтва) комунікують із цифровим простором, що інтегрує цифрові процеси. Виникають нові культурні норми, створюється уніфікована цифрова культура. Реальна культурна ідентичність, культурна різноманітність та духовні цінності розмиваються.

Глобалізація та уніфікація комунікативних процесів ґрунтується на ухваленні нових реалій, пов'язаних із переходом надання державних послуг, реалізації цивільних прав та відповідальності у сферу цифрової реальності. Сутність цифровізації полягає у створенні цифрових копій всіх об'єктів реальної дійсності через описові числові алгоритми, що призводить до активного змішування фізичних та віртуальних об'єктів у рамках нового єдиного комунікативного поля. Комунікації здійснюються миттєво, отримання картини процесу в режимі реального часу з усіма необхідними параметрами забезпечує безпосередній контроль та управління в соціальній системі.

Найважливішим елементом у комунікативних процесах та суб'єктом комунікації в сучасному світі, де інформація та спілкування відіграють ключову роль, була і залишається людина. Опосередкована цифрова комунікація

формує новий вид соціальних практик та комунікацій, визначених як нове соціокультурне поле, прикладом якого можуть виступати соціальні мережі, цифрові віртуальні платформи, що становлять нові актуальні види дозвілля чи когнітивного тренінгу у віртуальному просторі. Комунікативні практики є різнорівневими та різноспрямованими, вони особливо трансформувалися після включення до процесів комунікації системи штучного інтелекту (ШІ) як повноправного комуніканта. Мета прихильників та розробників ШІ полягає, по суті, у створенні синтетичного аналога людського мозку, його продовження. Датаїзм як ідеологія, що трактує людське існування у вигляді нейроінтерфейсу та його кіборгізації, відображає тенденції неактуальності людського розуму для прихильників штучного інтелекту в їхньому прагненні реалізувати ШІ в усіх сферах життєдіяльності людини [32; 33].

Іншим фактором, що прогнозує існування людини в цифровій та соціальній реальності, виступають ідеї трансгуманізму як раціоналізованого світогляду про трансформацію людської сутності на основі NBIC-технологій з метою гіперболізації людських фізичних, інтелектуальних та психічних можливостей [1; 34].

Наміри технологізації людини або її підведення до нового етапу еволюції як керованого процесу самоконструювання виявляються одночасно із зворотним процесом надання цифрової реальності антропоморфності. Практичним результатом цього виступає гібридна реальність як суб'єкт-об'єктна комунікативна сфера, у межах якої утворюється первинність загальної комунікації як явища та просування інтерфейсу як комунікуючий елемент. Інтерфейс – симулятивний доступ суб'єкта до цифрової реальності. У рамках гібридної реальності відбувається делокалізація суб'єкта в часі й просторі, у культурі за рахунок його подання у вигляді інтерфейсу з подальшим поєднанням цифрової реальності з культурним полем.

Триєдність психогенних, техногенних та соціогенних симуляцій формує модель реальності індивіда, фактор його суб'єктивності. Стосовно сучасних процесів соціальної реальності та становища людини в ній можна констатувати зростання техногенних симуляцій, що призводять до розмиття кордонів між «Я» та «не-Я».

Зараз уже сформувалося нове, цифрове покоління, яке народилося і виросло в цифровому суспільстві, що формується [35; 36]. Воно цікаве тим, що зростало і розвивалося в умовах бурхливого зростання інформаційно-комп'ютерних технологій та глобальних телекомунікаційних мереж, до яких не було доступу в жодного з попередніх поколінь. Усе це не могло не вплинути на фізичний та інтелектуальний розвиток, психологічні особливості та світогляд нового цифрового покоління.

Якщо раніше людина витрачала багато часу на пошук інформації, то в умовах цифрового суспільства це завдання значно спростилося і щоб ефективніше адаптуватися до сучасного світу, індивіду необхідна здатність відфільтровувати інформацію найбільш швидким і найменш енерговитратним способом. Індивіди, які не зуміли ефективно вбудуватися в цифрове суспільство, відчують і дедалі сильніше відчуватимуть стрес від агресивного маркетингу, що розповсюджується, безсоромного нав'язування не потрібних їм товарів і послуг, від фейкової інформації, що межує з шахрайством і кіберзлочинністю. Тому здатність ефективно шукати, фільтрувати та аналізувати інформацію, працювати з різними її джерелами, формування з дитинства культури роботи з сучасними інформаційними потоками [37] є умовами успішного існування людини в цифровому суспільстві.

У цифровому суспільстві складається «покоління з опущеною головою» – молоді люди, замкнуті в собі й на собі. Це походить від того, що «цифровий зір» дає більше інформації про навколишній світ, аніж зір біологічний. Стиль життя сучасного цифрового покоління, його манери спілкування та звички визначають соціальні мережі та смартфони. Різниця між мобільним телефоном і смартфоном дуже суттєва: зі смартфона можна виходити в інтернет – для пошуку потрібної інформації та спілкування в соціальних мережах. З часом одні месенджери змінюють інші, але їхній зміст залишається незмінним – заміна об'єктивної реальності цифровою, живого спілкування між людьми спілкуванням через цифрові програми. Цифрове покоління починає віддалятися від попередніх поколінь, виникають важкопереборні стіни нерозуміння. Уже зараз сучасне покоління здебільшого не в змозі сприймати інформацію так, як її сприймали їхні попередники. З чималими зусиллями цифрові молоді люди вислуховують класичні півторагодинні лекції навіть самого кваліфікованого викладача, можуть прочитати об'ємні літературні твори. Викладачам та вчителям стає дедалі складніше донести до молоді необхідну інформацію, «вплести» її в контекст нових сучасних ціннісних орієнтацій.

Продовжуючи цю думку, особливо підкреслимо, що в рамках цифрового суспільства може бути виділена особлива «цифрова аксіосфера», що включає всю сферу ціннісних відносин, у які залучені творці та користувачі сучасного цифрового медіасередовища [38; 39]. Становлення цифрової аксіосфери пов'язане з переосмисленням класичних цінностей (істини, знання) та виникненням нових, зумовлених реаліями епохи цифровізації (інформація, інтелект). Характер, спрямованість та зміст процесу формування цифрової аксіосфери корелює з амбівалентними процесами трансформації сучасного суспільства. Динаміка цифрової аксіосфери приводить до утвердження

в суспільній та індивідуальній свідомості низки позитивних світоглядних цінностей, таких як свобода, потреба у творчому пошуку та самовираженні. Разом із тим вона провокує загрозу знецінення прагнення до істини, неприйняття складноорганізованого знання, наростання фрагментованості свідомості та суперечливості самого духовного буття людини.

Цифрова аксіосфера – підсистема аксіосфери суспільства загалом, оскільки в суспільстві стався поділ на акторів цифрового суспільства і тих, хто користується сучасними цифровими технологіями. Цифрова аксіосфера є складною, відкритою, дисипативною, нелінійною, самоорганізованою, гетерогенною за змістом, нерівноважною, динамічною системою за станом, зі здатністю до самопобудови, з емерджентними та біфуркаційними властивостями та фрактальними характеристиками.

Цифрова аксіосфера включає три основні групи цінностей – організаційно-функціональні, соціально-світоглядні та особистісно орієнтовані екзистенційні цінності. Цінності організаційно-функціональної групи (мережева організація, гіпертекст) є базовими у структурі цифрової аксіосфери, оскільки саме вони забезпечують якість та успішність операцій, що здійснюються у просторі цифрового медіасередовища. Вони є основою цінностей всіх інших рівнів, зокрема соціально-світоглядних, до яких можуть бути віднесені цінності надіндивідуального характеру (свобода, новаторство, динамічність) – універсальні та загальнозначущі, що виходять за рамки функціонального устрою цифрового медіасередовища і свідомості його одиничного користувача. Особистісно орієнтовані екзистенційні цінності (творчість, самовираження, відпочинок, дозвілля) виводяться шляхом екстраполяції базових цінностей сучасної культури на аксіосферу та зумовлюють специфіку ціннісної взаємодії людини з навколишнім цифровим середовищем.

Головною перешкодою на шляху конструювання цифрової аксіосфери є наявність та наростання в ній тенденцій релятивізму та похідного від нього плюралізму. Слабкість аксіологічного релятивізму як світоглядної настанови пов'язана з тим, що істина тут не визнається об'єктивною, – вона оголошується суто особистим переживанням, що ніяк не корелює з аксіологічними уподобаннями інших суб'єктів. Тенденція релятивізації цінностей, заснована на визнанні їхньої принципової мінливості та суб'єктивності, є деструктивною, що провокує соціальний нігілізм і девальвацію самої моральності, оскільки конфлікт різних моральних позицій у принципі не може бути подоланий.

Становище людини в аксіосфері сучасного цифрового суспільства виявляється двоїстим, неоднозначним: з одного боку, завдяки цифровим технологі-

ям суттєво зростають комфортність побутового середовища, впорядкованість життя людини [40; 41]. Однак поряд із зазначеними позитивними аспектами нарастають і негативні наслідки, що виявляють себе як на індивідуальному, так і на соціальному рівнях екзистенції. У разі цифровізації відбувається радикальна трансформація системи цінностей людини: знецінюються феномени знання та ерудиції, девальвується вміння вільного критичного мислення, втрачаються здібності художнього та релігійного світосприйняття. На зміну їм приходять цінності споживання та нічим не обмежений консьюмеризм, що трансформується в просьюмеризм [42]. Цифровізація, що несе в собі колосальний потенціал для розвитку людини, приховує одночасно й численні загрози самому її існуванню.

Висновки. Цифрове суспільство може бути охарактеризоване як абстрактна організація (структура), що розвивається, яка перебуває на етапі становлення, нова парадигма для інформації, що виражається криптографічно (алгоритмічно, шифрувально), тригер для трансформації людини. Крім того, цифрове суспільство спрямовано на оптимізацію, упорядкування соціальних процесів, мінімізацію фізичного вираження матеріального, імплікацію предметів та процесів реальної дійсності у віртуальну реальність.

Архітектоніка цифрового суспільства створюється через цифрові процеси віртуальної комунікації. Штучні (з точки зору своєї природи) об'єкти (наприклад, роботизовані пристрої – сенсори, операційні системи та ін.) конструюють цифрову віртуальну реальність через цифрову комунікацію між собою (ознака самовідтворення), а також із людиною.

Процеси цифровізації кардинально змінюють людську ментальність та процесуальність, «розширюють» фізичне тіло у просторі через віртуальні технології та систему нейромереж. Зміни в суспільстві спричиняють соціальну трансформацію людини, проблеми формування соціальної ідентичності особистості, переоцінку соціальних цінностей, ідеалів. Виникає нове явище цифрової соціалізації, що є процесом засвоєння людиною соціального досвіду, одержуваного в онлайн-контекстах, а також відтворення цього досвіду в гібридній реальності, що включає соціальну і віртуально-цифрову реальність.

Формування цифрового суспільства на сучасному етапі соціогенезу є концептуальним викликом для сучасної гуманітарної науки. Цифрова трансформація стосується майже всіх сфер життя. Процеси та результати цифровізації економіки, політики, комунікації, духовного життя ставлять перед гуманітарною наукою, а також перед усією системою освіти нові, вкрай серйозні й у певному сенсі навіть екзистенційні завдання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Воронкова В., Нікітенко В. Проблема трансформації людини у контексті трансгуманізму: методологія цифрової антропології. *Humanities studies*. 2023. Вип. 16. С. 9–17.
2. Beck U. *The Metamorphosis of the World: How Climate Change is Transforming Our Concept of the World*. Cambridge ; Malden : Polity, 2016. 240 p.
3. Schwab K., Malleret T. *COVID-19: The Great Reset*. Geneva : Forum Publishing, 2020. 230 p.
4. Livingstone S. On the Mediation of Everything: ICA Presidential Address 2008. *Journal of Communication*. 2009. Vol. 59 (1). P. 1–18. doi: 10.1111/j.1460–2466.2008.01401.x.
5. Мар'єнко В. Онтологія інформаційно-комунікаційних технологій як чинник впливу на людину і суспільство: модуси цифрової глобалізації. *Humanities studies*. 2025. Вип. 22. С. 68–80.
6. Воронкова В., Нікітенко В., Метеленко Н. Праксеологічні засади впровадження концепції цифрової людини та цифрового суспільства в контексті глобальних змін. *Humanities studies*. 2024. Вип. 21. С. 22–31.
7. Kovalenko I., Meliakova Y., Kalnytskyi E., Nesterenko K. Postpanopticon: Control and Media in the New Digital Reality. *Filosofija, Sociologija : Policy of Publication of Scientific Journals of the Lithuanian Academy of Sciences*. 2023. 34 (3). P. 219–227.
8. Хаустова М. Г. Вигоди, ризики та проблеми цифровізації суспільства: загально-теоретичний аспект. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 5. С. 753–759.
9. Хаустова М. Г. Державна політика в умовах цифровізації суспільства. Міжнародний досвід реалізації програм та стратегії цифровізації. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 2. С. 209–216.
10. Що таке оцифровування? URL: <https://experience.dropbox.com/uk-ua/resources/what-is-digitization> (дата звернення: 01.05.2025).
11. Gray J., Rumpe B. Models for Digitalization. *Software and Systems Modeling*. 2015. Vol. 14 (4). P. 1319–1320. doi: 10.1007/s10270-015-0494-9.
12. Negroponte N. Being digital. 1995. URL: <https://www.amazon.com/Being-Digital-Nicholas-Negroponte/dp/0679762906?asin=0679762906&revisionId=&format=4&depth=1> (дата звернення: 02.05.2025).
13. Бугайчук О. Соціально-філософський аналіз цифровізації економіки. *Humanities studies*. 2025. Вип. 22. С. 18–25.
14. Криштанович М. Ф. Важливість інтелектуалізації як процесу для публічної служби: вплив цифровізації та глобалізації. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 1. С. 453–463.
15. Гетьманцева Н. Д. Модифікація трудових відносин в умовах цифровізації. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 2. С. 309–313.
16. Couldry N., Hepp A. *The Mediated Construction of Reality*. <https://download.e-bookshelf.de/download/0010/8804/28/L-G-0010880428-0026716188.pdf> (дата звернення: 02.05.2025).

17. Hepp A. Deep Mediatization. URL: https://www.researchgate.net/publication/338454784_Deep_Mediatization (дата звернення: 02.05.2025).
18. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Дослідження соціальних комунікацій: евристичний потенціал моделей Н. Лумана та К. Шеннона. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: філософія, філософія права, політологія, соціологія*. 2025. № 1 (64). С. 8–24.
19. Вихованець З. С. Постнекласичні візії взаємовпливу соціальних практик та мовного потенціалу: феномен комунікації. *Культурологічний альманах*. 2024. Вип. 3. С. 199–205.
20. Дротянко Л. Г. Унікальність людського буття у сучасних соціальних комунікаціях. *Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія*. 2024. № 1. С. 5–10.
21. Фісуненко Н. О. Проблеми цифровізації економіки і використання цифрових платформ: практичні аспекти та рекомендації. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2023. Вип. 2. С. 116–121.
22. Тульчинська С. О. Цифровізація як фактор розвитку регіональних економічних систем в умовах становлення постіндустріального суспільства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 6. С. 13–17.
23. Яремко А. В. Діджиталізація та мережевізація як чинники розвитку ІКТ-ринку. *Приморські економічні студії*. 2022. Вип. 76. С. 68–71.
24. Антонюк Л., Черкас Н. Глобальна економічна мережевізація у конкурентному зростанні країн. *Міжнародна економічна політика*. 2019. № 2. С. 82–100.
25. Гронська Н. С. Квантифікація інтеграційного менеджменту. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Логістика*. 2018. № 892. С. 239–245.
26. Дзьобань О. П. Інформаційно-цифровий континуум як соціокультурний феномен: до проблеми концептуалізації. *Інформація і право*. 2024. № 2 (49). С. 62–75.
27. Вишневський О. С. Цифрова платформізація стратегічного управління економікою України. *Економіка промисловості*. 2021. № 3. С. 5–24.
28. Шевчук Б. В. Віртуальність у сучасному світі: вплив на суспільство, культуру та технології. *Суспільство та національні інтереси*. 2024. № 4. С. 704–715.
29. Мусіна Л. А., Кваша Т. К. Сучасні підходи до оцінювання впливу НТІ на економіку та суспільство: тенденції та проблеми. *Наука, технології, інновації*. 2024. № 4. С. 89–103.
30. Скрипнікова В. О., Дзевицька Л. С., Мовчан О. В. Роль AI у модернізації освітнього процесу та підвищенні академічної доброчесності. *Суспільство та національні інтереси*. 2025. № 1. С. 183–196.
31. Тамаркіна О. Л., Байдак Л. І. Модернізація вищої освіти через цифрові технології. *Перспективи та інновації науки. Серії: Педагогіка, Психологія, Медицина*. 2024. № 12. С. 805–815.
32. Сухова Н. М. Вплив техногуманізму та датаїзму на сферу освіти в інформаційному суспільстві. *Вісник Національного авіаційного університету. Філософія. Культурологія*. 2019. № 2. С. 178–183.

33. Сорокіна О. Впровадження штучного інтелекту (ШІ) в роботу організацій. *Humanities studies*. 2025. Вип. 22. С. 132–138.
34. Соловійова І. І. Трансгуманізм метамодерну. *Наукове пізнання: методологія та технологія. Філософія*. 2023. Вип. 1. С. 43–49.
35. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Сучасна людина: інформаційні аспекти антропо-соціогенезу. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: філософія, філософія права, політологія, соціологія*. 2024. № 2 (61). С. 6–26.
36. Дзьобань О. П. Цифрова людина як філософська проблема. *Інформація і право*. 2021. № 2 (37). С. 9–21.
37. Прудникова О. В. Феномен інформаційної культури: онтологічний статус та соціоантропологічні детермінанти : монографія / за заг. ред. О. П. Дзьобаня. Харків : Право, 2017. 496 с.
38. Денисюк Ж. З. Культурне середовище інтернету у функціонуванні аксіосфери суспільства. *Культура України. Серія: Культурологія*. 2017. Вип. 58. С. 177–184.
39. Бугайчук О. В. Феномен цифровізації економіки: соціально-філософський аналіз : дис. ... д-ра філософії. Запоріжжя, 2025. 216 с.
40. Андрущенко О. П. Вплив цифровізації на ціннісні пріоритети розвитку прав людини. *Інформація і право*. 2023. № 4. С. 106–115.
41. Гончарова О. Є. Цивілізаційна трансформація соціокультурного середовища: взаємодія «Людина – Машина» в умовах SMART-цифровізації. *Studies in history and philosophy of science and technology*. 2024. Vol. 33. № 1. С. 21–32.
42. Коваленко І., Мелякова Ю., Кальницький Е. Акценти нової соціальності: спільнота, агентність, індивідуальні права. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Серія: філософія, філософія права, політологія, соціологія*. 2023. 1 (56). С. 47–75.

REFERENCES

1. Voronkova, V., Nikitenko, V. (2023). Problema transformatsii liudyny u konteksti transhumanizmu: metodolohiia tsyfrovoy antropolohii. *Humanities studies*, 16, 9–17 [in Ukrainian].
2. Beck, U. (2016). *The Metamorphosis of the World: How Climate Change is Transforming Our Concept of the World*. Cambridge, Malden: Polity.
3. Schwab, K., Malleret, T. (2020). *COVID-19: The Great Reset*. Geneva: Forum Publishing.
4. Livingstone, S. (2009). On the Mediation of Everything: ICA Presidential Address 2008. *Journal of Communication*, 59(1), 1–18.
5. Mar'yenko, V. (2025). Ontolohiia informatiino-komunikatsiinykh tekhnolohii yak chynnyk vplyvu na liudynu i suspilstvo: modusy tsyfrovoy hlobalizatsii. *Humanities studies*, 22, 68–80 [in Ukrainian].

6. Voronkova, V., Nikitenko, V., Metelenko, N. (2024). Prakseolohichni zasady vprovadzhennia kontseptsii tsyfrovoi liudyny ta tsyfrovoho suspilstva v konteksti hlobalnykh zmin. *Humanitatis studies*, 21, 22–31 [in Ukrainian].
7. Kovalenko, I., Meliakova, Y., Kalnytskyi, E., Nesterenko, K. (2023). Postpanopticon: Control and Media in the New Digital Reality. *Filosofija, Sociologija*, 34(3), P. 219–227.
8. Khaustova, M. H. (2023). Vyhody, ryzyky ta problemy tsyfrovizatsii suspilstva: zahalnoteoretychnyi aspekt. *Analitychno-porivnialne pravoznavstvo – Analytical and comparative jurisprudence*, 5, 753–759 [in Ukrainian].
9. Khaustova, M. H. (2022). Derzhavna polityka v umovakh tsyfrovizatsii suspilstva. Mizhnarodnyi dosvid realizatsii prohram ta stratehii tsyfrovizatsii. *Analitychno-porivnialne pravoznavstvo – Analytical and comparative jurisprudence*, 2, 209–216 [in Ukrainian].
10. Shcho take otsyfrovuvannia? <https://experience.dropbox.com/uk-ua/resources/what-is-digitization> [in Ukrainian].
11. Gray, J., Rumpe, B. (2025). Models for Digitalization. *Software and Systems Modeling*, 14(4), 1319–1320.
12. Negroponte, N. (1995). Being digital. URL: <https://www.amazon.com/Being-Digital-Nicholas-Negroponte/dp/0679762906?asin=0679762906&revisionId=&format=4&depth=1>
13. Buhaichuk, O. (2025). Sotsialno-filosofskyi analiz tsyfrovizatsii ekonomiky. *Humanitatis studies*, 22, 18–25 [in Ukrainian].
14. Kryshchanovych, M. F. (2025). Vazhlyvist intelektualizatsii yak protsesu dlia publichnoi sluzhby: vplyv tsyfrovizatsii ta hlobalizatsii. *Suspilstvo ta natsionalni interesy – Society and national interests*, 1, 453–463 [in Ukrainian].
15. Hetmantseva, N. D. (2024). Modyfikatsiia trudovykh vidnosyn v umovakh tsyfrovizatsii. *Analitychno-porivnialne pravoznavstvo – Analytical and comparative jurisprudence*, 2, 309–313 [in Ukrainian].
16. Couldry, N., Hepp, A. (2017). The Mediated Construction of Reality. URL: <https://download.e-bookshelf.de/download/0010/8804/28/L-G-0010880428-0026716188.pdf>
17. Hepp, A. (2018). Deep Mediatization. URL: https://www.researchgate.net/publication/338454784_Deep_Mediatization
18. Danylian, O. H., Dzoban, O. P. (2025). Doslidzhennia sotsialnykh komunikatsii: evrystychnyi potentsial modelei N. Lumana ta K. Shennona. *Visnyk Natsionalnoho yurydychnoho universytetu imeni Yaroslava Mudroho. Serii: filosofii, filosofii prava, politolohiia, sotsiolohiia – Bulletin of the Yaroslav Mudryi National Law University. Series: philosophy, philosophy of law, political science, sociology*, 1(64), 8–24 [in Ukrainian].
19. Vykhoanets, Z. S. (2024). Postneklasychni vizii vzaiemovplyvu sotsialnykh praktyk ta movnoho potentsialu: fenomen komunikatsii. *Kulturolohichniy almanakh – Cultural almanac*, 3, 199–205 [in Ukrainian].

20. Drotianko, L. H. (2024). Unikalnist liudskoho buttia u suchasnykh sotsialnykh komunikatsiiakh. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu. Filosofiia. Kulturolohiia – Bulletin of the National Aviation University. Philosophy. Culturology*, 1, 5–10 [in Ukrainian].
21. Fisunenکو, N. O. (2023). Problemy tsyfrovizatsii ekonomiky i vykorystannia tsyfrovyykh platform: praktychni aspekty ta rekomendatsii. *Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia – Eastern Europe: economy, business and governance*, 2, 116–121 [in Ukrainian].
22. Tulchynska, S. O. (2023). Tsyfrovizatsiia yak faktor rozvytku rehionalnykh ekonomichnykh system v umovakh stanovlennia postindustrialnoho suspilstva. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, 6, 13–17 [in Ukrainian].
23. Yaremko, A. V. (2022). Didzhytalizatsiia ta merezhevizatsiia yak chynnyky rozvytku IKT-rynku. *Prymorski ekonomichni studii – Maritime Economic Studies*, 76, 68–71 [in Ukrainian].
24. Antoniuk, L., Cherkas, N. (2019). Hlobalna ekonomichna merezhevizatsiia u konkurentnomu zrostanni krain. *Mizhnarodna ekonomichna polityka – International economic policy*, 2, 82–100 [in Ukrainian].
25. Hronska, N. S. (2018). Kvantyfikatsiia intehratsiinoho menedzhmentu. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnikha». Lohistyka – Bulletin of Lviv Polytechnic National University. Logistics*, 892, 239–245 [in Ukrainian].
26. Dzoban, O. P. (2024). Informatsiino-tsyfrovyy kontynuum yak sotsiokulturnyi fenomen: do problemy kontseptualizatsii. *Informatsiia i pravo – Information and law*, 2(49), 62–75 [in Ukrainian].
27. Vyshnevskyyi, O. S. (2021). Tsyfrova platformizatsiia stratehichnoho upravlinnia ekonomikoiu Ukrainy. *Ekonomika promyslovosti – Industrial economics*, 3, 5–24 [in Ukrainian].
28. Shevchuk, B. V. (2024). Virtualnist u suchasnomu sviti: vplyv na suspilstvo, kulturu ta tekhnolohii. *Suspilstvo ta natsionalni interesy – Society and national interests*, 4, 704–715 [in Ukrainian].
29. Musina, L. A., Kvasha, T. K. (2024). Suchasni pidkhody do otsiniuvannia vplyvu NTI na ekonomiku ta suspilstvo: tendentsii ta problemy. *Nauka, tekhnolohii, innovatsii – Science, technology, innovation*, 4, 89–103 [in Ukrainian].
30. Skrypnikova, V. O., Dzevytska, L. S., Movchan, O. V. (2025). Rol AI u modernizatsii osvithnoho protsesu ta pidvyshchenni akademichnoi dobrochesnosti. *Suspilstvo ta natsionalni interesy – Society and national interests*, 1, 183–196 [in Ukrainian].
31. Tamarkina, O. L., Baidak, L. I. (2024). Modernizatsiia vyshchoi osvity cherez tsyfrovi tekhnolohii. *Perspektyvy ta innovatsii nauky (Seriia «Pedahohika», Seriia «Psykhologhiia», Seriia «Medytsyna») – Prospects and Innovations of Science*

- (Series «Pedagogy», Series «Psychology», Series «Medicine»), 12, 805–815 [in Ukrainian].
32. Sukhova, N. M. (2019). Vplyv tekhnohumanizmu ta dataizmu na sferu osvity v informatsiinomu suspilstvi. *Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu. Filosofiia. Kulturolohiia – Bulletin of the National Aviation University. Philosophy. Culturology*, 2, 178–183 [in Ukrainian].
33. Sorokina, O. (2025). Vprovadzhennia shtuchnoho intelektu (ShI) v robotu orhanizatsii. *Humanities studies*, 22, 132–138 [in Ukrainian].
34. Soloviova, I. I. (2023). Transhumanizm metamodernu. *Naukove piznannia: metodolohiia ta tekhnolohiia. Filosofiia – Scientific knowledge: methodology and technology. Philosophy*, 1, 43–49 [in Ukrainian].
35. Danylian, O. H., Dzoban, O. P. (2024). Suchasna liudyna: informatsiini aspekty antroposotsiogenezu. *Visnyk Natsionalnoho yurydychnoho universytetu imeni Yaroslava Mudroho. Serii: filosofiia, filosofiia prava, politolohiia, sotsiolohiia – Bulletin of the Yaroslav Mudryi National Law University. Series: philosophy, philosophy of law, political science, sociology*, 2(61), 6–26 [in Ukrainian].
36. Dzoban, O. P. (2021). Tsyfrova liudyna yak filosofska problema. *Informatsiia i pravo – Information and law*, 2(37), 9–21 [in Ukrainian].
37. Prudnykova, O. V. (2017). Fenomen informatsiinoi kultury: ontolohichniy status ta sotsioantropolohichni determinanty. O. P. Dzoban (Ed.). Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
38. Denysiuk, Zh.Z. (2017). Kulturne seredovyshe internetu u funktsionuvanni aksiosfery suspilstva. *Kultura Ukrainy. Serii: Kulturolohiia – Culture of Ukraine. Series: Culturology*, 58, 177–184 [in Ukrainian].
39. Buhaichuk, O. V. (2025). Fenomen tsyfrovizatsii ekonomiky: sotsialno-filosofskyi analiz. *Doctor's PhD thesis. Zaporizhzhia* [in Ukrainian].
40. Andrushchenko, O. P. (2023). Vplyv tsyfrovizatsii na tsinnisni priorytety rozvytku prav liudyny. *Informatsiia i pravo – Information and law*, 4, 106–115 [in Ukrainian].
41. Honcharova, O. Ye. (2024). Tsyvilizatsiina transformatsiia sotsiokulturnoho seredovyscha: vzaiemodii (liudyna) – mashyna v umovakh SMART-tsyfrovizatsii. *Studies in history and philosophy of science and technology*, 33, 1, 21–32 [in Ukrainian].
42. Kovalenko, I., Meliakova, Yu., Kalnytskyi, E. (2023). Aktsenty novoi sotsialnosti: spilnota, ahentnist, indyvidualni prava. *Visnyk Natsionalnoho yurydychnoho universytetu imeni Yaroslava Mudroho. Serii: filosofiia, filosofiia prava, politolohiia, sotsiolohiia – Bulletin of the Yaroslav Mudryi National Law University. Series: philosophy, philosophy of law, political science, sociology*, 1(56), 47–75 [in Ukrainian].

Danilyan Oleg Gennadievich, Doctor of Philosophical Sciences, Professor,
Head of Philosophy Department, Yaroslav Mudryi National Law University,
Kharkiv, Ukraine

Dzoban Olexander Petrovich, Doctor of Philosophical Sciences, Professor,
Professor Philosophy Department, Yaroslav Mudryi National Law University,
Kharkiv, Ukraine

Felipe Rodolfo Vergara Lasnibat, Master in Historical, Social
and Cultural Studies Professor Associated at the Department of Philosophy,
History and Tourism Academic at the University of Playa Ancha, Chile

DIGITAL SOCIETY: TOWARD THE PROBLEM OF PHILOSOPHICAL CONCEPTUALIZATION

An attempt is made to conceptualize the phenomenon of the digital society. It is shown that the formation of a digital society is directly linked to the intensive development of new technologies that has taken place over the past few decades. The phenomenon of digitalization is analyzed as a result of informatization and computerization, and as the next stage in technological development. The digitalization of social reality is viewed as a combination of the processes of networking, datification, algorithmization, and platformization. The problem of communication in the digital society is examined against the backdrop of the mediatization of socio-cultural reality, and it is argued that the architectonics of the digital society is formed through digital processes of virtual communication.

Keywords: digital society, digitalization, digital socialization, digital transformations, mediatization, digital human.

